

Kwartaalmonitor Detailhandel

Tweede kwartaal 2017

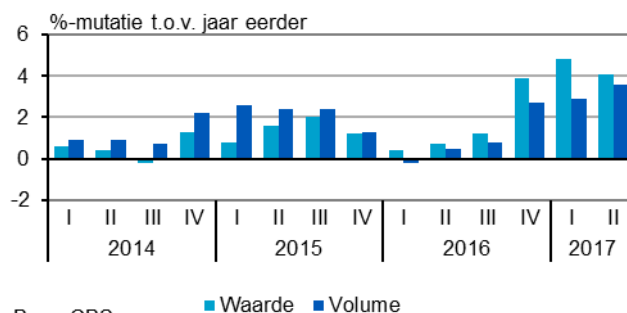
Detailhandel boekt ruim 4 procent meer omzet

- Totale detailhandel: omzet detailhandel groeit opnieuw
- Foodsector: verdere groei omzet foodsector
- Non-foodsector: omzet non-foodwinkels ruim 3 procent hoger
- Internetverkoop: meer dan 20 procent groei online omzet
- Bestedingen huishoudens en consumentenvertrouwen: meer bestedingen, Vertrouwen consument houdt aan

De detailhandel boekte in het tweede kwartaal van dit jaar 4,1 procent meer omzet dan in dezelfde periode van 2016. De verkopen namen met 3,6 procent toe. De omzetgroei wordt breed gedragen; zowel de food- als de non-foodwinkels zetten ruim 3 procent meer om. De online omzet groeide met ruim 20 procent opnieuw flink.

De consumptie van huishoudens nam in het eerste kwartaal toe met ruim 2 procent. Zowel het consumentenvertrouwen als het ondernemersvertrouwen staan op recordhoogte. Bovendien zijn de verwachtingen van ondernemers voor het derde kwartaal van 2017 positief. Het aantal openstaande, ontstane en vervulde vacatures zijn het hoogst sinds het moment van waarnemen (1997). Tot slot nam het aantal faillissementen met 40 procent af ten opzichte van een jaar eerder.

Omzetontwikkeling detailhandel

Bron: CBS

StatLine: Detailhandel; omzetontwikkeling

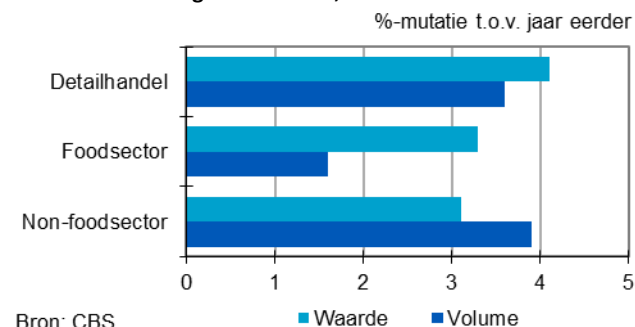
Totale detailhandel

Omzet detailhandel groeit opnieuw

In het tweede kwartaal van 2017 behaalde de detailhandel een omzet die 4,1 procent hoger was dan het tweede kwartaal van vorig jaar. De omzetgroei is daarmee vergelijkbaar met de twee voorgaande kwartalen, toen de omzetgroei uitkwam op 3,9 (vierde kwartaal 2016) en 4,8 procent (eerste kwartaal 2017). Ook werd er in het tweede kwartaal meer verkocht, de verkopen waren 3,6 procent hoger dan een jaar eerder.

De winkels in zowel de food- als non-foodbranche realiseerden een hogere omzet. Vooral de doe-het-zelfzaken en keukenwinkels, de supermarkten, de winkels in meubels en huishoudelijke artikelen en de winkels in persoonlijke verzorging zetten meer om.

Omzetontwikkeling detailhandel, tweede kwartaal 2017

Bron: CBS

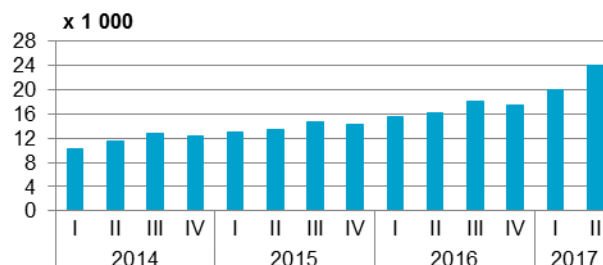
StatLine: Detailhandel; omzetontwikkeling

Recordaantal openstaande, ontstane én vervulde vacatures detailhandel

Het aantal onvervulde vacatures in de detailhandel nam in het tweede kwartaal van 2017 verder toe. Vergeleken met het kwartaal daarvoor steeg het aantal onvervulde vacatures met ruim 4 duizend naar totaal 24,1 duizend. Dit is het hoogste aantal sinds het moment van waarnemen in het eerste kwartaal van 1997.

Het aantal ontstane vacatures is ten opzichte van het vorig jaar met ongeveer 8 duizend toegenomen naar 46 duizend. Het aantal vervulde vacatures steeg met ongeveer 6 duizend naar 41 duizend. Zowel het aantal ontstane als het aantal vervulde vacatures zijn sinds het begin van de waarneming niet zo hoog geweest.

Aantal openstaande vacatures

Bron: CBS

[StatLine: Vacatures](#)

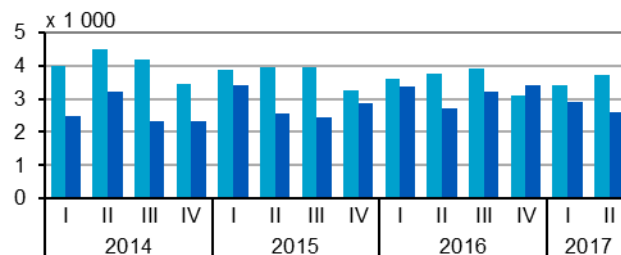
Minder oprichtingen en minder opheffingen

Tijdens het afgelopen kwartaal zijn er 3 675 nieuwe bedrijven gestart in de detailhandel. Vergeleken met het aantal oprichtingen dat plaatsvond in dezelfde periode een jaar eerder is dat een daling van bijna 2 procent. Daarnaast staakten in het tweede kwartaal 2 550 bedrijven definitief hun werkzaamheden in deze branche. Het aantal opheffingen is daarmee met 7 procent gedaald ten opzichte van het tweede kwartaal van 2016.

De grootste dynamiek binnen deze branche zit in de webwinkels en de markthandel.

In totaal telt de detailhandel 116 285 bedrijven aan het eind van het tweede kwartaal van dit jaar. Dit is een toename van bijna 2 procent op jaarbasis.

Oprichtingen en opheffingen bedrijven detailhandel

Bron: CBS

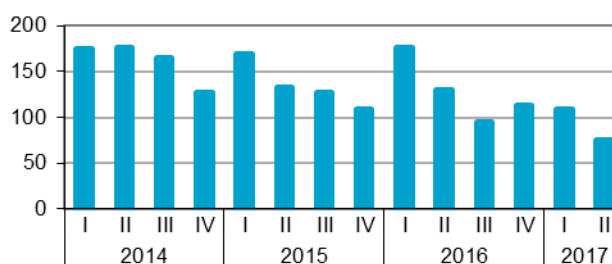
[StatLine: Oprichtingen bedrijven; opheffingen bedrijven](#)

Ruim 40 procent minder faillissementen

Het aantal faillissementen in de detailhandel is opnieuw afgenomen. In het tweede kwartaal werd het faillissement van 75 retailers uitgesproken. Dit komt neer op een daling van ruim 40 procent in vergelijking met het tweede kwartaal 2016, toen er nog 130 detailhandelaren de deuren gedwongen moesten sluiten.

Al een paar jaar loopt het aantal faillissementen in de detailhandel terug. Op het hoogtepunt, in het vierde kwartaal van 2013, werden er 246 bedrijven failliet verklaard.

Uitgesproken faillissementen detailhandel

Bron: CBS

[StatLine: Uitgesproken faillissementen](#)

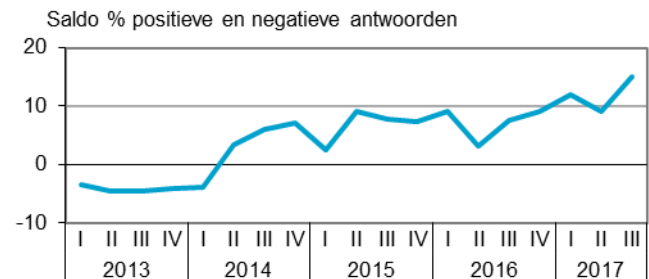
Ondernemersvertrouwen op hoogste niveau sinds start meting

Na een afname van het ondernemersvertrouwen in de detailhandel tijdens het tweede kwartaal van dit jaar, is het vertrouwen in het derde kwartaal weer toegenomen. Het vertrouwen komt uit op 15, waar het in het voorgaande kwartaal nog uitkwam op 9.

Het ondernemersvertrouwen is sinds het tweede kwartaal van 2014 positief en staat momenteel op het hoogste niveau sinds het begin van de meting eind 2008.

Het ondernemersvertrouwen is samengesteld uit drie deelindicatoren: de ontwikkeling van de omzet in het vorige kwartaal, een oordeel over de handelsvoorraden en de omzetverwachting voor het lopende kwartaal. Al deze deelindicatoren, waarvan met name de omzetverwachting, zijn verbeterd ten opzichte van het voorgaande kwartaal.

Ondernemersvertrouwen detailhandel (seizoengecorrigeerd)

Bron: CBS

StatLine: [Ondernemersvertrouwen](#)

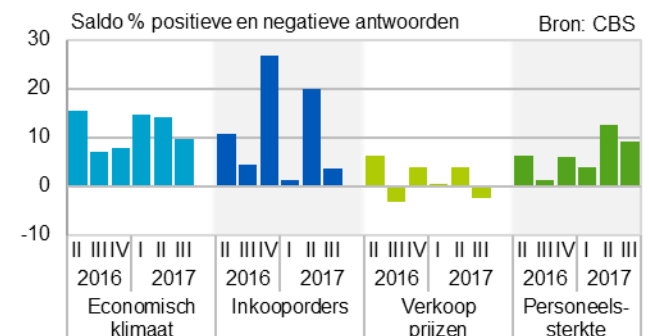
Toename personeelssterkte verwacht

Van de ondernemers in de detailhandel verwacht per saldo 10 procent in het derde kwartaal een verbetering van het economische klimaat. De verwachtingen voor de ontwikkeling van de personeelssterkte in het derde kwartaal zijn positiever dan voor het derde kwartaal vorig jaar. Per saldo verwacht 9 procent van de ondernemers zijn personeelsbestand in het derde kwartaal uit te breiden.

Van de detaillisten verwacht per saldo 4 procent een toename van de inkooporders. Vorig kwartaal was dat hoger (per saldo 20 procent).

Het aantal ondernemers dat een daling van de verkoopprijzen verwacht, is iets groter dan het aantal dat een prijsstijging voorziet.

Verwachtingen detailhandel

StatLine: [Conjunctuurenquête Nederland](#)

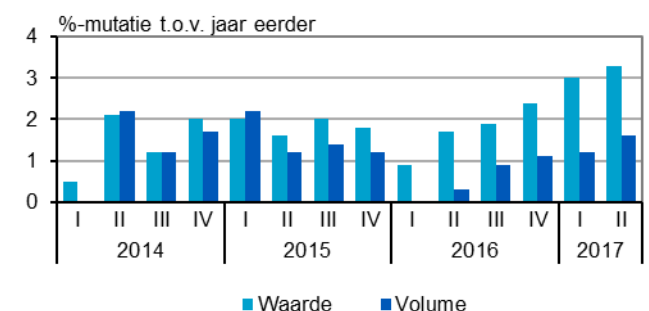
Foodsector

Verdere groei omzet foodsector

De omzet van de winkels in voedings- en genotmiddelen was in het tweede kwartaal 3,3 procent hoger dan in het tweede kwartaal van 2016. Sinds het vierde kwartaal van 2008 was de omzetgroei niet zo hoog. De verkopen namen met 1,6 procent toe.

De supermarkten behaalden de grootste omzetgroei in ruim 4 jaar, de omzet was 3,7 procent hoger. Daarnaast stegen de verkopen met 2 procent. Bij de speciaalzaken was de omzet bijna 1 procent hoger dan een jaar eerder. Wel werd er ruim een procent minder verkocht.

Omzetontwikkeling foodsector

Bron: CBS

StatLine: [Detailhandel; omzetontwikkeling](#)

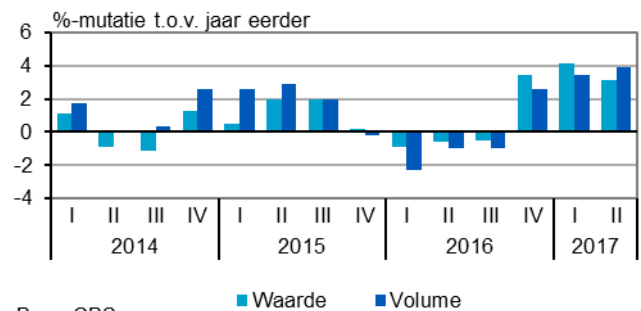
Non-foodsector

Omzet non-foodwinkels ruim 3 procent hoger

Winkels in non-foodartikelen behaalden in het tweede kwartaal een omzet die 3,1 procent hoger lag dan dezelfde periode een jaar eerder. De verkopen namen verder toe, er werd 3,9 procent meer verkocht. Hiermee houdt de non-foodsector de groei uit de voorgaande twee kwartalen vast.

Net als in voorgaande kwartalen profiteerden de winkels in doe-het-zelfartikelen en keukens en de winkels in huisinrichting van de herstelde woningmarkt. Daarnaast realiseerden ook de winkels in persoonlijke verzorging, de kleding- en schoenenwinkels en de winkels in vrijetijdsartikelen omzetgroei. De omzet van de winkels in consumentenelektronica kromp daarentegen wederom.

Omzetontwikkeling non-foodsector

Bron: CBS

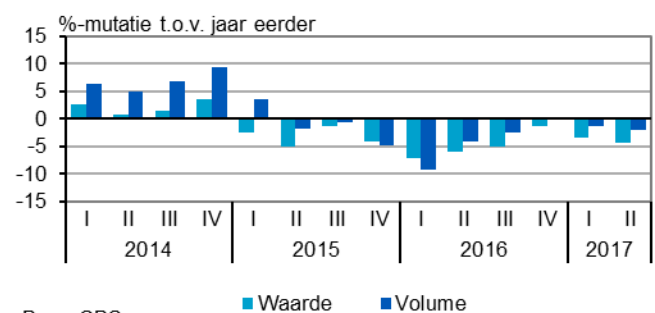
StatLine: Detailhandel; omzetontwikkeling

Weer flinke krimp omzet winkels in consumentenelektronica

Detailisten in consumentenelektronica behaalden het tweede kwartaal van 2017 opnieuw een lagere omzet. Deze lag vergeleken met het tweede kwartaal van vorig jaar 4,3 procent lager. De omzet van de winkels in deze sector is al bijna 3 jaar op rij aan het krimpen. In vergelijking met het tweede kwartaal van 2014 is de omzet ruim 14 procent gekrompen.

Met een omzet die 7 procent lager was dan dezelfde maand in 2016, was vooral april een zwakke maand. Maar ook in mei (-2 procent) en juni (-4,3 procent) kromp de omzet. Winkels in consumentenelektronica kennen stevige concurrentie van webwinkels. De omzet van bedrijven die hoofdzakelijk online verkopen is niet in deze cijfers inbegrepen.

Omzetontwikkeling winkels in consumentenelektronica

Bron: CBS

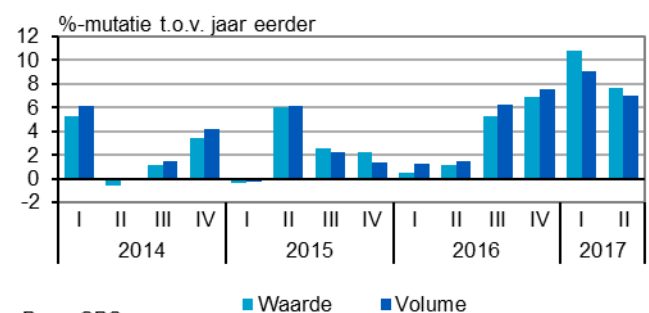
StatLine: Detailhandel; omzetontwikkeling

Doe-het-zelfzaken en keukenwinkels zien omzet groeien

In het tweede kwartaal van 2017 is de omzet van winkels in doe-het-zelfartikelen en keukens opnieuw toegenomen. Deze nam met 7,6 procent toe ten opzichte van dezelfde periode een jaar eerder. De verkopen groeiden ongeveer even hard (7 procent).

In het eerste halfjaar van 2017 heeft de doe-het-zelf en keukenbranche bijna 9 procent meer omgezet dan een jaar eerder en ook de verkopen namen met bijna 8 procent toe. Sinds het derde kwartaal van 2016 profiteert de branche van de opgebloeide huizenmarkt; in het eerste halfjaar van 2016 groeide de omzet nog met 1 procent.

Omzetontwikkeling winkels in doe-het-zelfartikelen

Bron: CBS

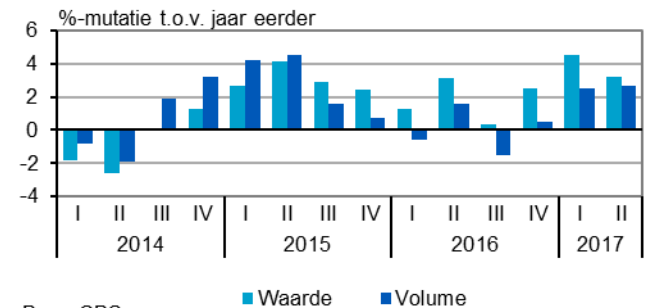
StatLine: Detailhandel; omzetontwikkeling

Omzet winkels in meubels en huishoudelijke artikelen blijft toenemen

De omzet van winkels in meubels en huishoudelijke artikelen is met 3,2 procent toegenomen. Sinds het derde kwartaal van 2014 is de omzet in deze branche aan het groeien. Ten opzichte van hetzelfde kwartaal in 2014 is de omzet van deze branche ruim 10 procent gegroeid. Desalniettemin is het omzetniveau van deze branche nog steeds ruim 15 procent lager dan in het tweede kwartaal van 2008.

De verkopen namen 2,7 procent toe ten opzichte van het tweede kwartaal van 2016. Deze toename is vergelijkbaar met die in voorgaande kwartalen.

Omzetontwikkeling woninginrichting en huishoudelijke artikelen

Bron: CBS

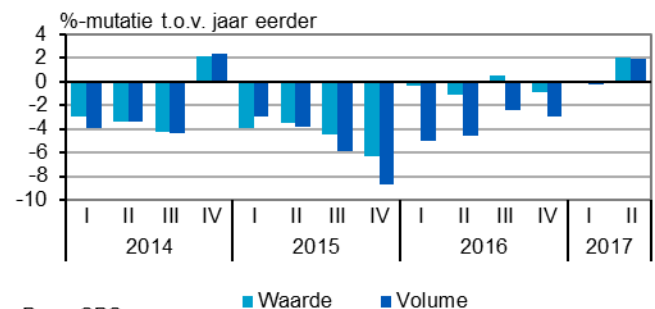
StatLine: Detailhandel; omzetontwikkeling

Meer omzet winkels in recreatieartikelen

Winkels in recreatieartikelen hebben gedurende het tweede kwartaal 2 procent meer omgezet dan een jaar eerder. De verkopen namen 1,9 procent toe ten opzichte van een jaar eerder. Dit is voor het eerst sinds het laatste kwartaal van 2014 dat het volume groeide.

Vooraf in juni werd er meer omgezet: de omzet groeide met 4,6 procent. De winkels in recreatieartikelen verkopen onder andere sportartikelen, fietsen, boeken en tijdschriften en speelgoed.

Omzetontwikkeling winkels in recreatie-artikelen

Bron: CBS

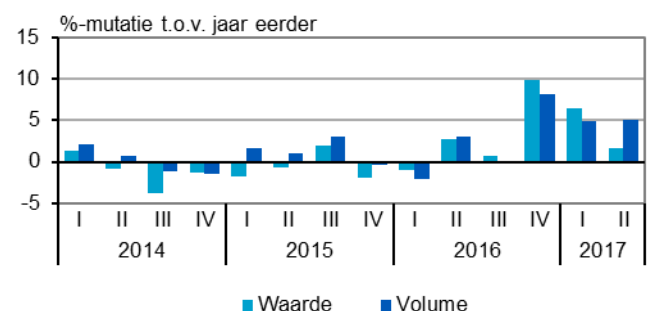
StatLine: Detailhandel; omzetontwikkeling

Minder sterke omzetgroei kledingwinkels

Kledingwinkels hebben in het tweede kwartaal 1,6 procent meer omzet geboekt dan in dezelfde periode een jaar eerder. Daarmee is de omzetgroei iets lager dan in de voorgaande twee kwartalen. De volumegroei was wel vergelijkbaar: er ging 5 procent meer kleding over de toonbank.

De oorzaak van de wat lagere omzetgroei lijkt vooral te schuilen in het feit dat het tweede kwartaal van 2016 relatief goed was. Daarnaast waren de prijzen van kleding in het tweede kwartaal zo'n 3 tot 4 procent lager dan een jaar eerder.

Omzetontwikkeling winkels in kleding

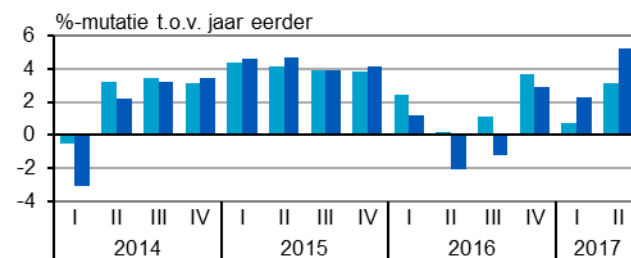
Bron: CBS

StatLine: Detailhandel; omzetontwikkeling

Omzet- en volumegroei winkels in persoonlijke verzorging

Ondernemers in de persoonlijke verzorging behaalden in het tweede kwartaal van dit jaar 3,1 procent meer omzet dan in hetzelfde kwartaal van 2016. Sinds het eerste kwartaal van 2014 is de omzet van deze branche onafgebroken toegenomen. De verkopen lagen in het tweede kwartaal ook hoger; de drogisterijen, parfumeries en cosmeticawinkels zagen de verkopen met 5,2 procent toenemen.

Omzetontwikkeling winkels in persoonlijke verzorging

Bron: CBS

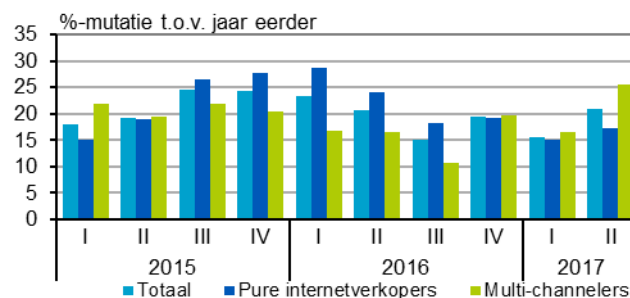
StatLine: Detailhandel; omzetontwikkeling

Internetverkopen

Meer dan 20 procent groei online omzet

Met online verkopen behaalde het midden- en grootbedrijf van de detailhandel in het tweede kwartaal van 2017 een omzet die 20,8 procent hoger lag dan een jaar eerder. De omzet bij de multi-channelers (bedrijven die zowel een fysieke winkel hebben als online verkopen) nam met 25,5 procent toe. Dat was meer dan bij de pure webwinkels, die een omzetgroei van 17,2 procent boekten.

Omzetontwikkeling internetverkopen

Bron: CBS

StatLine: Detailhandel; omzetontwikkeling internetverkopen

Bestedingen huishoudens en consumentenvertrouwen

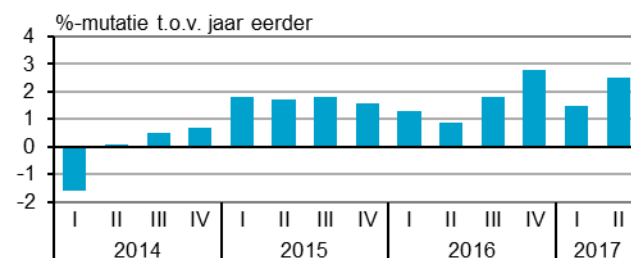
Bestedingen consumenten groeien ruim 2 procent

In het tweede kwartaal van 2017 hebben consumenten 2,5 procent meer besteed dan een jaar eerder. Consumenten besteden al 13 kwartalen op rij meer uit dan een jaar eerder. In het tweede kwartaal gaven ze vooral meer uit aan kleding, elektrische apparaten en aan de inrichting van hun huis. Verder besteedden consumenten meer geld aan voeding, dranken en tabak. Ook gaven consumenten meer uit aan diensten, zoals horeca.

Ten slotte hebben buitenlandse consumenten meer besteed dan een jaar eerder.

De consumptiegroei is in lijn met het aantrekken van de werkgelegenheid, de daling van de werkloosheid en het aanhoudende herstel op de woningmarkt. Verder lag het consumentenvertrouwen op het hoogste niveau in 10 jaar.

Binnenlandse consumptie door huishoudens (volume)

Bron: CBS

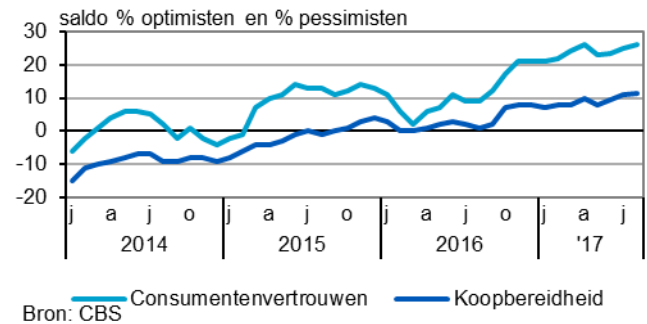
StatLine: Bestedingen; consumptie huishoudens

Vertrouwen consument houdt aan

Het vertrouwen van consumenten staat in augustus net als in april op 26. Dat is de hoogste waarde in ruim 16 jaar. Het consumentenvertrouwen ligt ruim boven het gemiddelde van de afgelopen twintig jaar (-3). Het vertrouwen bereikte in januari 2000 de hoogste stand ooit (36). Het dieptepunt werd bereikt in maart 2013 (-41).

Het consumentenvertrouwen is gebaseerd op het oordeel van consumenten over de algemene economische situatie en op hun oordeel over de eigen financiële situatie (de koopbereidheid). Het oordeel over de economie fluctueert sterker dan het oordeel over de eigen financiële situatie. Over de algemene economische situatie zijn consumenten sinds 2014 onafgebroken positief. De koopbereidheid schommelt sinds oktober 2016 rond de 9. In augustus 2017 kwam de koopbereidheid uit op 11. Dat is de hoogste waarde sinds september 2007. Het gemiddelde van de koopbereidheid over de afgelopen twintig jaar staat op -1.

Consumentenvertrouwen en koopbereidheid (seizoengecorrigeerd)

Bron: CBS
StatLine: [Consumentenvertrouwen, economisch klimaat en koopbereidheid](#)

Opmerkingen betreffende deze publicatie

- Deze publicatie is samengesteld op basis van de cijfers die op 31 augustus 2017 beschikbaar waren. Mogelijk zijn er op het moment van lezen actuelere cijfers, deze kunt u vinden via de links onder de grafieken.
- De cijfers zijn koopdaggecorrigeerd. Indien dit niet het geval is dan staat dit aangegeven in de tekst/grafiek.

Colofon

Tekst: Sector bedrijfsstatistieken Den Haag (EBD).
Datum: 4 september 2017

Meer informatie

CBS Infoservice: [infoservice online](#)
Telefonisch: 088 5707070

Media:
CBS Persdienst: persdienst@cbs.nl
Telefonisch: 070 3374444

Meer informatie

Op zoek naar cijfers over midden- en kleinbedrijf? Behoefte aan uitsplitsingen naar bedrijfsleeftijd, mate van groei, bedrijfsgrootte of bedrijfstak binnen het MKB? Bezoek dan www.staatvanhetmkb.nl en volg @staatvanhetmkb.nl op Twitter.